

SİRKÜLER

Sirküler No : 2023-30

Sirküler Tarihi : 13.03.2023

Konu : **Matrah Arttırımı ve İşletme Kayıtlarının Düzeltilmesi**

12.03.2023 tarih ve 32130 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 7440 sayılı Kanun kapsamında matrah arttırımı ve işletme kayıtlarının düzeltilmesine ilişkin açıklamalarımız aşağıdaki gibidir.

Gelir ve Kurumlar Vergisi, Katma Değer Vergisi, Gelir (Stopaj) ve Kurumlar (Stopaj) vergilerinde yasada belirtilen şekilde arttırım yapılması halinde söz konusu vergi türlerinde vergi incelemesi ve ilave tarhiyat yapılmayacaktır.

- **Gelir ve Kurumlar Vergisi**

Bu kapsamda yapılacak başvuruların bu kanunun yayımlandığı ayı izleyen ikinci ayın sonu olan **31.05.2023** tarihine kadar (bu tarih dahil) yapılması gerekmektedir.

Gelir ve Kurumlar Vergisi mükelleflerinin 2018, 2019, 2020, 2021 ve 2022 yıllarına ilişkin olmak üzere belli oran veya tutarlarda bildirimde bulunmaları halinde ilgili yıllar inceleme dışında kalacaktır.

İlgili yıllarda beyannamenin zamanında verilmesi ve beyana ilişkin ödemenin zamanında yapılmış olması halinde; matrah arttırımına ilişkin vergiyi indirimli ödeyeceklerdir. Örneğin; 2018 yılına ilişkin olarak vergi dairesine yasal süresi içinde verilen beyannameye ilişkin tahakkuk eden vergiyi de yasal süresinde ödemiş ise; **matrah arttırımı nedeniyle ortaya çıkacak matrah üzerinden %20 yerine %15 vergi ödenecektir.**

KURUMLAR VERGİSİ MATRAH ARTIRIM TABLOSU				
Yıl	Matrah Artırım Oranı	Asgari Artırım Tutarı	Vergi Oranı	Artırımda bulunulan yıla ait yıllık beyannameler kanuni sürelerinde verilmiş ve bu vergi türlerinden tahakkuk eden vergilerini süresinde ödemiş olanlar için
2018	35%	200.000	20%	15%
2019	30%	215.000	20%	15%
2020	25%	230.000	20%	15%
2021	20%	260.000	20%	15%
2022	25%	500.000	20%	15%

2022 yılı matrah artırımını hesaplamasında dikkate alınacak matrah aşağıdaki şekilde tespit edilecektir.

Dönem/Beyanname	Vergi Matrahı	Artırım Oranı	Artırım Tutarının Matrahı	Matrah Artırımında Baz Alınacak Tutar Yüksek Olan)
2021 Yılı Kurumlar Vergisi	1.000.000,00	122,93%	2.229.300,00	
2022 3.Dönem KGV	1.500.000,00	40%	2.100.000,00	
2022 Kurumlar Vergisi	2.300.000,00	0	2.300.000,00	2.300.000,00

2022 yılı matrah artırımını sonrası Kurumlar Vergisi Matrahı (2.300.000,00X1,25=) 2.875.000,00TL olacaktır. Kurumlar Vergisi Beyannamesi zamanında verilmiş ve 2.300.000,00TL matrah üzerinden KV'si zamanında ödenmiş ise matrah artırımını için ödenecek tutar (2.875.000,00-2.300.000,00=) 575.000,00 X %15= 86.250,00TL'dir.

Şirketin 2022 yılı için matrah artırımını dahil ödeyeceği toplam vergi yükü; [(2.300.000,00 X %23=529.000,00 TL)+(575.000,00 X % 15=86.250,00 TL)] 615.250,00 TL'dir.

2021 takvim yılı ve 2022 yılı 3.Geçici Vergi döneminde zarar beyan edilmiş olması halinde, 2022 yılı için belirlenen asgari tutar (500.000,00 TL) dikkate alınacaktır.

2022 yılı matrah artırımını yapılması halinde, Kurumlar Vergisi Beyannamesi'nde beyan edilen zararın tamamı gelecek 5 yıl içinde oluşacak karlardan mahsup edilemeyecektir. 2018, 2019, 2020 ve 2021 yıllarına ilişkin matrah artırımında bulunulması halinde, bu yıllara ilişkin zararların % 50'si (önceki yıllarda mahsup edilen kısmı hariç) gelecek yıllarda (2022 yılı dahil) mahsup edilemeyecektir.

2022 yılına ilişkin kurumlar vergisi matrah artırımında bulunulması, 7440 sayılı Kanununun 10.maddesinin 27.fıkrası uyarınca alınacak ek vergi için bu döneme ilişkin inceleme ve tarhiyat yapılmasına engel teşkil etmeyecektir.

GELİR VERGİSİ MATRAH ARTTIRIM TABLOSU (BİLANÇO ESASINA GÖRE DEFTER TUTANLAR ve SERBEST MESLEK ERBABI)				
Yıl	Matrah Arttırım Oranı	Asgari Arttırım Tutarı	Vergi Oranı	İlk Beyanın ve Ödemenin Yasal Süresi İçinde Yapanlar İçin Vergi Oranı
2018	35%	94.000	20%	15%
2019	30%	99.600	20%	15%
2020	25%	105.800	20%	15%
2021	20%	112.400	20%	15%
2022	25%	200.000	20%	15%

GELİR VERGİSİ MATRAH ARTTIRIM TABLOSU (İŞLETME DEFTERİ TUTANLAR)				
Yıl	Matrah Arttırım Oranı	Asgari Arttırım Tutarı	Vergi Oranı	İlk Beyanın Yasal Süresi İçinde ve Ödemeyi Süresinde Yapanlar İçin Vergi Oranı
2018	35%	63.800	20%	15%
2019	30%	66.400	20%	15%
2020	25%	70.500	20%	15%
2021	20%	75.000	20%	15%
2022	25%	105.000	20%	15%

Matrah artırımında bulunulan yıllara ilişkin olarak 2021 ve önceki dönem beyannamelerinde yer alan geçmiş yıl zararlarının 2023 ve izleyen dönemlerde %50'si mahsup konusu yapılabilecek olup, geçmiş yıl zararlarının %50'sinden vazgeçilmiş olmaktadır. Ancak; geçmiş yıllar zararı bulunan mükelleflerin matrah artırımında faydalanabilmesi için geçmiş yıllar zararının % 50'sinden vazgeçmesine ilave olarak yukarıdaki asgari matrahlar üzerinden vergi ödemeleri gerekmektedir.

Kira gelirlerini (Gayrimenkul Sermaye İradı) beyan etmemiş olan kişilerin asgari beyanları, gelir vergisi matrah artırım tablosunda (Bilanço esasına göre defter tutanlar) yer alan tutarların 2/5'i şeklinde hesaplanacaktır. Buna göre; kira gelirleri için hiç beyanname vermeyen bir kişinin;

- 2018yılı için 37.600 TL,
- 2019 yılı için 39.840 TL,
- 2020 yılı için 42.320 TL,
- 2021 yılı için 44.960 TL,
- 2022 yılı için 80.000 TL,

ödemesi halinde vergi incelemesi yapılmayacak ve ilave vergi de istenemeyecektir.

- **193 sayılı Kanununun Geçici 61.Maddesine Göre Tevkifat Matrah Artırımı**

Yıl	Matrah Arttırım Oranı	Asgari Arttırım Tutarı	Vergi Oranı
2018	35%	47.000	15%
2019	30%	49.800	
2020	25%	52.900	
2021	20%	56.200	
2022	25%	100.000	

- **Katma Değer Vergisi**

2018-2022 yıllarına ilişkin olarak kanunda belirtilen oranlarda KDV artırımını yapmaları ve söz konusu vergiyi ödemeleri halinde ilgili yıllara ilişkin KDV yönünden inceleme ve vergi tarhiyatı yapılmayacağı hüküm altına alınmaktadır.

Yıl	Matrah Arttırım Oranı	Arttırıma Esas Alınacak Tutar
2018	3,00%	Hesaplanan Toplam KDV Tutarı (Matrah artırımını Ödenecek KDV üzerinden hesaplanmayacak olup, Hesaplanan KDV üzerinden hesaplanacaktır.)
2019	3,00%	
2020	2,50%	
2021	2,00%	
2022	2,00%	

- **Ücret Üzerinden Kesilen Gelir Vergisi-**

Çalışan ücretlilere yapılan ödemeler üzerinden kesilmesi ve ödenmesi gereken gelir vergisi tutarlarını, beyan etmeyen veya eksik beyan eden mükellefler; ilgili vergi türüne ilişkin olarak artırımda bulunmaları halinde, ücret gelir vergisi yönünden incelenmeyecek ve ilave tarhiyat yapılamayacaktır.

GELİR VERGİSİ MATRAH ARTTIRIMI TABLOSU (HİZMET ERBABINA ÖDENEN ÜCRETLERE İLİŞKİN)		
Yıl	Matrah Arttırım Oranı	Arttırıma Esas Alınacak Tutar
2018	6 %	Muhtasar Beyannamede Beyan Edilen Ücret Ödemelerine İlişkin Tutarların Yıllık Toplamı
2019	5 %	
2020	4 %	
2021	3 %	
2022	2 %	

İlgili yılda veya vergilendirme döneminde en az bir beyanname verilmiş olması halinde bir yıla iblağ edilerek, hiç beyanname verilmemiş olması halinde aylık prim hizmet belgeleri üzerinde yer alan bilgiler doğrultusunda, aylık prim hizmet belgesinin olmaması halinde ise en az iki kişinin çalıştığı kabul edilerek ilgili yılın son vergilendirme döneminde geçerli olan asgari ücretin brüt tutarı esas alınarak hesaplama yapılacaktır.

- **Gelir Vergisi Kanunu'nun 94.maddesinin 2, 5 ve 6 numaralı bentleri ile Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 15.maddesinin 1.fikrasının (b) bendi ve 2.fikrası ile 30.maddesinin 3.fikrasında yer alan ödemeler için**

Yıl	Matrah Arttırım Oranı
2018	6 %
2019	5 %
2020	4 %
2021	3 %
2022	2 %

- **Gelir Vergisi Kanunu'nun 94.maddesinin 1. fıkrasının 3 numaralı bendi ile Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 15. maddesinin 1. fıkrasının (a) bendi ve 30. maddesinin 1. fıkrasının (a) bentlerinde yer alan ödemeler için**

Yıl	Matrah Arttırım Oranı
2018	1 %
2019	1 %
2020	1 %
2021	1 %
2022	1 %

- **Gelir Vergisi Kanunu'nun 94.maddesinin 1.fikrasının 11 ve13 numaralı bentlerinde yer alan ödemeler için ayrı ayrı olmak üzere ilgili yıllarda geçerli olan tevkifat oranının % 25'i oranında hesaplanan vergi tutarı üzerinden artırımda bulunurlar.**
- **Gelir Vergisi Kanunu'nun 94.maddesinin 1.fikrasının 6 numaralı bendi ile Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 15.maddesinin 2.fikrası ile 30.maddesinin 3.fikrası hükmü kapsamında matrah artırımında bulunulması halinde, Kurumlar Vergisi yönünden de matrah artırımında bulunulması şarttır.**
- **KDV yönünden matrah artırımında bulunulması halinde, artırımda bulunulan dönemlerden sonraki döneme devreden KDV yönünden ve ihraç kaydıyla teslimlerden veya iade hakkı doğuran işlemlerden doğan terkin ve iade işlemleri ile KDV Kanunu'nun 9.maddesinin 2.fikrası kapsamındaki işlemler veya müteselsil sorumluluk kapsamında işlemlerle ilgili inceleme ve/veya tarhiyat hakkı saklıdır.**
- **Matrah artırımını nedeniyle ödenen tutarlar, gelir veya kurumlar vergisi matrahlarının tespitinde gider veya maliyet unsuru olarak dikkate alınmaz.**

- **Stok ve Sabit Kıymet Düzeltmesi**

Kayıtlarda yer almayan ancak işletmede var olan emtia, demirbaş, teçhizat, makineler ile ilgili olarak düzeltme yapılabilecektir.

Bu kapsamda yapılacak başvuruların **31.05.2023** tarihine (bu tarih dahil) kadar yapılması gerekmektedir.

Beyan edilen bu kıymetler için, bu kıymetlerin bedeli üzerinden tabi olduğu KDV oranının yarısı oranında KDV hesaplanacak ve sorumlu sıfatıyla verilecek ayrı bir beyanname ile beyan edilecek ve beyan edilen tutar beyanname verme süresinde ödenecektir.

Kayıtlarda olduğu halde işletmede olmayan mallarla ilgili vergi yükümlülüklerinin tamamının yerine getirilmesi koşulu ile düzeltme yapılabilecektir.

EMTİA DÜZELTMESİ				
Yasal Defterlerde	İşletmede	Vergilemeye Esas Tutar	Ödenecek KDV	Ödenen KDV'nin İndirimi
Yok	Var	Rayiç Bedel	Tabi olduğu KDV oranının yarısı	Sorumlu Sıfatıyla Beyan Edilen ve Ödenen KDV, 1 No'lu KDV Bey.'nde İndirim Konusu Yapılır. İadeye konu yapılmaz.
Var	Yok	Maliyet+Kar	Tüm vergisel yükümlülükler yerine getirilecektir. (Fatura Düzenlenir, KDV hesaplanır)	Hesaplanan KDV indirim konusu yapılmaz, KKEG olarak kayıtlara alınır.

MAKİNE, TEÇHİZAT ve DEMİRBAŞ DÜZELTMESİ				
Yasal Defterlerde	İşletmede	Vergilemeye Esas Tutar	Ödenecek KDV	Ödenen KDV'nin İndirimi
Yok	Var	Rayiç Bedel	Tabi olduğu KDV oranının yarısı	Beyan Edilen ve Ödenen KDV İndirim Konusu Yapılmaz, KKEG olarak kayıtlara alınır.
Var	Yok	Maliyet + Kar	Tabi olduğu KDV oranında KDV hesaplanır.	Hesaplanan KDV indirim konusu yapılmaz, KKEG olarak kayıtlara alınır.

İşletmede mevcut olduğu halde yasal defter kayıtlarında yer almayan makine, teçhizat ve demirbaşların kayda alınması sonrasında söz konusu kıymetler üzerinden amortisman ayrılması söz konusu olmayacaktır

Bilanço esasına göre defter tutan mükellefler, aktiflerine kaydettikleri emtia için ayrı, makine, teçhizat ve demirbaşlar için ayrı olmak üzere özel karşılık hesabı açarlar. **Emtia için ayrılan karşılık, ortaklara dağıtılması veya işletmenin tasfiye edilmesi hâlinde sermayenin unsuru sayılır ve vergilendirilmez. Makine, teçhizat ve demirbaşlar envantere kaydedilir ve ayrılan karşılık birikmiş amortisman addolunur.** İşletme hesabı esasına göre defter tutan mükellefler ise söz konusu emtiayı defterlerinin gider kısmına satın alınan mal olarak kaydederler.

Emtia ve makine, teçhizat ve demirbaşlar aktifte kayıtlı oldukları değerlerin altında bir bedelle satılamaz

- **Kasa, Ortaklar ve İlgili Hesaplar**

Bu kapsamda yapılacak başvuruların **31.05.2023** tarihine (bu tarih dahil) kadar yapılması gerekmektedir.

31 Aralık 2022 tarihi itibariyle ortaklardan olan alacaklar ile kasada (ilgili hesaplar dahil) kayıtlı ancak fiilen olmayan paralarla ilgili düzeltme yapılabilecektir. (Söz konusu tutarların 31.12.2022 tarihli bilançoda yer alması zorunluluğu vardır). Bu tutarlara ilişkin %3 oranında vergi ödenmesi yeterli kabul edilmektedir.

Kanun kapsamında yer alan hüküm doğrultusunda ortaklar cari hesabının bakiyesinin hesaplanmasında öncelikle aktif (ortaklardan alacaklar ve ilgili hesaplar) ve pasif (ortaklara borçlar ve ilgili hesaplar) hesaplar karşılaştırılarak net bakiye esas alınacaktır.

KASA ve ORTAKLAR CARİ HESABI				
Türü	Yasal Defterlerde	İşletmede	Vergilemeye Esas Tutar	Vergi Oranı
Kasa Hesabı	Var	Yok	Kayıtlı Tutar	3%
Ortaklar Cari Hesabı	Ödünç verme ve benzer nedenlerle ortaya çıkan		Net Alacak Tutarları	3%

Ödenen vergiler ve beyan edilen tutarlar, Kurumlar Vergisi matrahının tespitinde gider veya maliyet unsuru olarak dikkate alınmaz.

- **7440 sayılı Kanununun 20.maddesiyle yapılan düzenleme ile; iştirak hissesi alımıyla ilgili finansman giderleri, Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 19.maddesi kapsamında yapılan devir işlemleri sonrasına isabet edenler de dahil olmak üzere, kurum kazancından indirim konusu yapılabilecektir. (Yürürlük 01.01.2023)**

- 7440 sayılı Kanununun 21.maddesi ile yapılan düzenleme ile;

Depremden kendisi, eşi, çocuğu veya anne ve babası etkilenen hizmet erbabına, işverenler tarafından 6 Şubat-31 Temmuz 2023 tarihlerinde mevcut ücret, prim, ikramiye gibi ödemelerine ilave olarak yapılan aynı yardımlar ile 50 bin lirayı geçmeyen nakdi yardımlar 5510 sayılı Kanuna göre prime esas kazançta dahil edilmeyecek ve bu yardımlar üzerinden gelir vergisi ve damga vergisi alınmayacaktır.

Bilgilerinize sunulur.

**Saygılarımızla,
KAPSAM YMM LTD. ŞTİ.**